

Posudek oponentky závěrečné práce

Název práce: Výtvarná výchova a hudební výchova spolu ve škole

Autor závěrečné práce: Michaela Kracíková

Vedoucí práce: PhDr. Leonora Kitzbergerová, Ph.D.

Oponent závěrečné práce: Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.

Obor: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Akademický rok: 2023/2024

Obsah a cíl práce

„Diplomová práce „Výtvarná výchova a hudební výchova spolu ve škole“ se zabývá propojením výtvarné a hudební výchovy na 1. stupni základních škol. Cílem práce je analyzovat možnosti a přínosy integrovaného přístupu k těmto předmětům a zjistit, jak mohou spolupráce a vzájemné prolínání těchto vzdělávacích oblastí podpořit kreativitu, estetické vnímání a osobnostní růst žáků. Výzkum byl realizován formou dotazníkového šetření mezi rodiči žáků, analýzou vyučovacích plánů a dlouhodobého didaktického projektu. Výsledky ukázaly, že integrovaný přístup k výtvarné a hudební výchově přináší pozitivní efekty na motivaci žáků, rozvoj jejich dovedností a celkovou atmosféru ve třídě. Práce nabízí konkrétní doporučení pro pedagogickou praxi a navrhuje metodické postupy pro efektivní propojení těchto dvou předmětů.“

Struktura práce (členění kapitol, logická provázanost)

Již z obsahu je patrné, že části na sebe organicky navazují a struktura práce je promyšlená.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů)

Těžištěm diplomové práce je didaktická část realizovaná v základní škole v menším třídním kolektivu. Jedná se o vizuálně-hudební vstup s prvky filmové výchovy s využitím digitálních technologií. Zdařilé video propojuje zkušenosti žáků nabyté pozorováním zvířat v zooparku, kostýmní návrhy, performativní pohybové a herecké vstupy, natáčení videa s vytvářením doprovodných zvuků. Dokládá pedagogickou zkušenost autorky. (Zde doporučuji doplnit nabyté zkušenosti žáků o návštěvu ruchařského studia, např. Nafilm! Praha, Sladovna, Písek aj.). Michaela Kracíková ukazuje, že komplexní umělecké formy (opera, divadelní inscenace, film aj.) představují vhodnou polohu pro integraci uměleckých přístupů. Teoretický background spojený s pojmem gesamtkunstwerku by možná zdůraznil sepětí s uměním lépe než obecně pedagogický, který zvolila autorka.

Souvislost kurikula a obsahu výtvarné a hudební výchovy je zpracována formálně správně, avšak nepřináší nové informace a perspektivy. Je souhrnem známého, které je bohužel vázáno na obsah kurikula, které brzy pozbyde platnosti.

Největší slabinou teoretické části je přílišná obecnost. Pojetí práce zřetelně chybí přímá vazba na umění, resp. konkrétní umělecké směry, formy, díla. Návrhy uměleckých činností (např. s. 17, 19) považuji za zjednodušující, totéž platí pro praktickou aktivitu s názvem Taktovací květina (s. 46). Naopak s přístupy uvedenými na s. 20 (volný tvorba, volba témat, reflexe a diskuse) se ztotožňuji. Bez zajímavosti není kapitola 4, v níž autorka přinesla analýzu v rovině očekávaných výstupů i v rovině kompetencí. Je škoda, že autorka nezohlednila veřejně přístupný nový návrh RVP s nově implementovanou kulturní kompetencí.

Metodologie diplomové práce sestává z dotazníkového šetření a případové studie zabývající se přípravou, realizací a reflexí integrovaného projektu. Dotazníkové šetření bylo pečlivě připraveno a vyhodnoceno jak kvantitativně, tak kvalitativně. Vzhledem k malému vzorku jsou statistické ukazatele zanedbatelné, čehož je si však autorka dobře vědoma. Logicky zvolila pozici učitelky-badatelky, která získaná data využívá zejména pro zlepšení vlastní pedagogické praxe. Zajímavé akcenty, např. týkající se hodnocení ve výtvarné a hudební výchově, přináší tematická analýza získaných odpovědí rodičů. Pedagogická reflexe je kvalitní. Autorka srozumitelně a popisuje a realisticky zdůvodňuje využití aspekty, jako jsou humor, improvizace či překonávání obav a stydlivosti žáků: „*Myslel jsem, že to bude trapný, ale bylo to super.*“ Celkově je škoda, že práce využívá pouze domácích informačních zdrojů a nenabízí širší mezinárodní souvislosti.

Správnost citace a odkazů na literaturu, grafické, formální a jazykové zpracování

Text je formulován kultivovaně, vyznačuje se gramatickou správností, je zřetelná stylistická pečlivost. Autorka cituje studované zdroje dle požadované normy.

Otázky oponentky

Dohledejte jedno až dvě možná umělecká východiska, o něž by bylo možné integrovaný přístup opřít. Zaměřte se na současné nebo historické umělecké formy a přístupy, jako jsou vizuální choreografie, performance, live cinema, VJing, videomapping, gestická malba, materiálově zvukové a performativní experimenty aj. (např. T. Orrico, Sankai Juku, Katie Mitchell, P. Mrkus, J. Hladil, L. Arbanová, P. Nikl, aj.)

Doporučuji k obhajobě

Dne 29.8. 2024, Praha

Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.